

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 46 0 P 097216 21 Gž

Novi Travnik, 17.06.2021. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku u vijeću sastavljenom od sudija Senad Begović predsjednik vijeća, Stana Imamović i Mirjana Grubešić članovi vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice M. D. iz D. V., ulica..., zastupana po punomoćniku Edinu Šačić, advokat iz Sarajeva, protiv tuženog „Rudnici gipsa“ Z.D.D., Donji Vakuf, ulica 770 Slavne brdske brigade bb, zastupan po punomoćniku Mesudu Duvnjak, advokat iz Bugojna, radi naknade štete, vrijednost spora 10.100,00 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljena protiv presude Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 P 097216 20 P od 30.12.2020. godine, u sjednici vijeća održana 17.06.2021.godine donio je sljedeću:

PRESUDU

Žalba tuženog se djelimično uvažava i preinačava presuda Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 P 097216 20 P od 30.12.2020. godine u odluci o troškovima postupka i obavezuje tuženi da tužiteljici naknadi troškove postupka u iznosu od 2.213,50 KM umjesto dosuđenih 3.568,14 KM u roku od 30 dana od dana donošenja ove presude.

U preostalom dijelu žalba tuženog se odbija kao neosnovana i potvrđuje prvostepena presuda.

Obrazloženje

Pobijanom presudom obavezan je tuženi da tužiteljici naknadi nematerijalnu štetu u ukupnom iznosu od 16.800,00 KM, od čega na ime pretrpljenih duševnih bolova zbog umanjenja životne aktivnosti 12.000,00 KM i 3.000,00 KM zbog naruženosti, za pretrpljene fizičke bolove 1.050,00 KM i za pretrpljeni strah 750,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 06.03.2020. godine i nadoknadi joj troškove parničnog postupka u iznosu od 3.568,14 KM.

Protiv ove presude žalbu je blagovremeno izjavio tuženi iz svih žalbenih razloga propisanih članom 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku i odluke o troškovima postupka. Međutim suština žalbenih navoda je da nema nije pasivno legitimisan i da nema njegovog doprinosa nastanku štete jer je vlasnik deponije angažovao tuženog samo za obavljanje određenih poslova iz kojih razloga šteta nije nastupila iz djelatnosti tužene nego na deponiji Javnog komunalnog preduzeća, zbog čega osporava pasivnu legitimaciju. Pored toga navodi da provedeni dokazi nisu cijenjeni na propisani način, pri čemu posebno ukazuje na iskaz tužiteljice, svjedoka E.R. i zapisnik policije zbog čega su počinjene povrede Zakona o parničnom postupku, da iz tih razloga odlučne činjenice nisu potpuno i pravilno utvrđene, da

tužiteljica na kojoj je bio teret dokaza, nije dokazala odgovornost tuženog, da ni doprinos tužiteljice nije pravilno utvrđen jer i prvostepeni sud prihvata činjenicu da se unatoč upozorenju vozača bagera, kretala deponijom. Iz navedenih razloga smatra da je pobijana presuda zasnovana na nepravilnoj primjeni odredbi člana 154. i 174. Zakona o obligacionim odnosima. Osporava i odluku o troškovima postupka jer tuženi nije prouzrokovao vođenje ovog sudskega postupka. Predlaže ovom суду да uvaži žalbu, preinači prvostepenu presudu i tužbeni zahtjev tužiteljice odbije u cijelosti, ili da presudu ukine i predmet vrati prvostepenom суду na ponovni postupak i odluku.

Tužiteljica je dostavila odgovor na žalbu. Osporava sve žalbene navode i predlaže ovom суду da potvrdi prvostepenu presudu.

Nakon što je ispitao osporenu presudu u granicama navoda iz žalbe i po službenoj dužnosti u smislu člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj суд je zaključio:

Žalba je djelimično osnovana.

Prijedlogu parničnih stranaka izvršen je uvid u zapisnik o uviđaju Ministarstva unutrašnjih poslova srednjobosanskog kantona broj 02/5-2-04-9-1-35/18 od 29.07.2018. godine sa fotodokumentacijom mjesta nezgode, medicinska dokumentacija i to otpusno pismo KCU Sarajevo za period 29.07.2018. godine do 16.08.2018. godine, otpusni list bolnice Travnik od 16.08.2018. godine do 20.08.2018. godine, nalaz JU bolnice Travnik od 29.07.2018. godine, uputnica od 29.07.2018. godine, a gdje je greškom na mjestu gdje je datum označen datum i godina rođenja tužiteljice, zahtjev za transfuziju JU bolnice Travnik od 29.07.2018. godine, nalaz UKC Sarajevo od 07.08.2018. godine, nalaz JU bolnica Travnik od 29.07.2018. godine, nalaz i mišljenje ljekara specijaliste UKC Sarajevo do 15.08.2018. godine, nalaz i mišljenje ljekara specijaliste UKC Sarajevo od 06.09.2018. godine, uputnica u bolnicu od 31.07.2018. godine, specijalistički nalaz JU Dom zdravlja Donji Vakuf od 19.09.2018. godine, specijalistički nalaz JU Dom zdravlja Donji Vakuf od 17.10.2018. godine, uvidom u nalaz i mišljenje vještaka medicinske struke dr. Markunović Branimira od 20.10.2020. godine. Pored toga saslušana je tužiteljice kao parnična stranka i svjedok E. R.

Članom 8. i 123. stav 2. Zakona o parničnom postupku je propisano da će суд na osnovu slobodne ocjene dokaza, cijeneći ih savjesno i brižljivo, utvrditi relevantne činjenice za donošenje pravilne i zakonite odluke u konkretnoj pravnoj stvari. Nasuprot žalbenim navodima prvostepeni суд je pravilno cijenio sve izvedene dokaze na osnovu kojih je utvrdio odlučne činjenice. Prije svega da je do nezgode došlo na način da je tužiteljicu dok se nalazila na deponiji smeća, bagerom udario vozač tuženog. I po ocjeni ovog судa ovakav zaključak prvostepenog судa je pravilan, iz razloga što je vozač bagera morao obustaviti radove dok se osobe koje je primjetio prije početka radova ne sklone sa lica mjesta, posebno imajući u vidu činjenicu da nije sporno da ih je vidio i upozorio, da se radi o mašini velikih gabarita i da krećući se unazad, nije mogao vidjeti tužiteljicu koja se nalazila neposredno iza mašina, pri čemu valja naglasiti da je vozač bagera profesionalac i da mu je moralno biti poznato da sa mjesta vozača ne može vidjeti osobe koje se nalaze iza mašine.

Stoga je neosnovan i žalbeni navodi da je činjenično stanje nepravilno i nepotpuno utvrđeno.

Neosnovan je i žalbeni navod da nema doprinosa tužiteljice nastanku ove nezgode iz razloga što nije sporno da je vozač bagera tužiteljicu i ostale prisutne upozorio da se sklone sa deponije, što ova nije učinila. Ovu činjenicu potvrdili su i saslušani svjedoci, a koja proizilazi i iz zapisnika o uviđaju od 29.07.2018.godine sačinjen od strane Ministarstva unutrašnjih poslova Srednjobosanskog Kantona. Zbog nepoštivanja upozorenja od strane vozača bagera tužiteljica je i po ocjeni ovog suda doprinijela nastanku ove nesreće u smislu člana 192. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list Republike BiH“ broj 2/92, 13/93 i 13/94 i „Službene novine Federacije BiH“ broj 29/03 i 42/11).

Neosnovan je i žalbeni navod da tuženi nije legitimisan u ovoj pravnoj stvari. Naime, članom 291. stav 1. Zakona o parničnom postupku je propisano da stranka u postupku može biti svako fizičko ili pravno lice koje ima stranačku sposobnost, odnosno koje samostalno, preko izabranog punomoćnika ili ovlaštenog zastupnika, može poduzimati procesne radnje. Od stranačke sposobnosti, kao procesne pretpostavke, treba razlikovati stvarnu legitimaciju (aktivnu i pasivnu) koja zavisi od materijalno pravnog odnosa stranke i postavljenog tužbenog zahtjeva. Dakle, tuženi je pasivno legitimisan ako je obavezan da tužitelju izmiri obavezu koja je predmet konkretnog spora. Legitimacija stranaka može proizilaziti iz zakona ili iz konkretnog ugovornog odnosa. U ovoj pravnoj stvari nije sporno da je tuženi vlasnik bagera kojim je tužiteljici nanesena šteta i da je bagerom upravlja uposlenik tuženog. Stoga je irelevantna činjenica da je tuženi vršio sanaciju sporne deponije po ugovoru sa Javnim komunalnim preduzećem koje je njen vlasnik, budući da se radi o opasnoj stvari za koju odgovara njen imalac u smislu člana 174. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima, a tuženi nije dokazao da postoje razlozi koji ga oslobođaju odgovornosti u smislu člana 177. istog zakona.

Na utvrđeno činjenično stanje prvostepeni sud je primijenio relevantne odredbe Zakona o obligacionim odnosima i to odredbe člana 154., 155., 173., 174. i 200. jer je utvrdio da je tuženi kao vlasnik bagera koji je opasna stvar odgovoran za štetu koja je nanesena tužiteljici u smislu člana 173. i 174. stav 1. ovog zakona.

Visinu štete prvostepeni sud je utvrdio pravilnom primjenom Orientacionih kriterija Vrhovnog suda Federacije BiH, a na osnovu ocjene nalaza i mišljenja vještaka medicinske struke iz koga proizilaze povrede koje su nanesene tužiteljici kritične zgrade i da je zbog tih povreda umanjena opća životna aktivnost tužiteljice u iznosu od 40%.

Odluka je u neizmijenjenom dijelu obrazložena prema standardima utvrđenim odredbama člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku i članom 6. stav 1. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Međutim, osnovano se ukazuje žalbom tuženog da odluka o troškovima postupka nije pravilna i zakonita. Naime, nesporno je da je i prvostepeni sud utvrdio da postoji doprinos tužiteljice od 50% iz kojih razloga je i troškove postupka, osim naknade za vještačenje, trebalo dosuditi u tom omjeru. Stoga je ovaj sud primjenom odredbe člana 386. stav 2. Zakona o parničnom postupku tužiteljici za radnje koje je

poduzeo njen punomoćnik i to za sastav tužbe, pristup na pripremno ročište i ročište za glavnu raspravu, PDV punomoćnika i taksu na tužbu i presudu, tužiteljici dosudio 50% od utvrđenog iznosa u skladu sa odredbama člana 12. i 13. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata u Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 22/04 i 24/04) i Zakona o sudskim taksama Srednjobosanskog kantona („Službene novine Srednjobosanskog kantona“ broj 4/17), dok su troškovi vještačenja u iznosu od 350,00 KM tužiteljici dosuđeni u cijelosti.

Tužiteljici nisu dosuđeni troškovi prijevoza punomoćnika na relaciji Sarajevo-Bugojno-Sarajevo u iznosu od 91,14 KM bez obzira što su pravilno opredijeljeni. Jer, po ocjeni ovoga suda ne radi se o složenom predmetu za koji je potrebno posebno i specijalno pravno znanje zbog čega bi bilo nužno angažovati punomoćnika izvan sjedišta prvostepenog suda. U tom pravcu ukazujemo i na usaglašeno pravno shvatanje usvojeno na Panelu za ujednačavanje sudske prakse iz građanske oblasti od 30.01.2014. godine prema kome putni troškovi advokata čije je sjedište iznad područja suda pred kojim se vodi postupak, se priznaju samo do visine troškova koje bi stranka imala da ju je zastupao advokat sa sjedištem u mjestu suda. Ovim pravnim pitanjem bavio se i Ustavni sud BiH koji je u odluci broj AP-3184/17 od 22.05.2019. godine, pri čemu posebno upućujemo na tačku 27. ove odluke i Evropski sud za ljudska prava u predmetu Frajković i drugi protiv Bosne i Hercegovine u kome je aplikacija dbačena kao neosnovana odlukom od 11.02.2019. godine, a podnesena je upravo zbog odbijanja naknade za odsustvo iz kancelarije. Iz navedenih razloga tužitelju su dosuđeni troškovi u iznosu od 7.902,83 KM, od čega za sastav tužbe 919,00 KM, za pristup na pripremno ročište i glavnu raspravu po 940,00 KM (prema troškovniku od 15.07.2020. godine), 475,83 KM na ime PDV-a punomoćnika tužitelja, kao i taksa na tužbu i presudu u iznosima od po 2.314,00 KM shodno odredbi Tarifnog broja 1. stav 1. tačka g.) i Tarifnog broja 2. stav 1. koji je sastavni dio Zakona o sudskim taksama („Službene novine Srednjobosanskog kantona“ broj 4/17).

Prema instrukcijama VSTV-a u ovom predmetu je za dan 17.06.2021.godine bila zakazana rasprava radi pokušaja zaključenja sudske nagodbe. Kako na ovo ročište nije pristupila ni jedna stranka, iako su uredno obaviješteni, odluka je donesena u sjednici vijeća.

Ostale žalbene navode ovaj sud nije cijenio iz razloga propisanih članom 231. Zakona o parničnom postupku.

Kako ne stoje žalbeni razlozi a ni razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, temeljem odredbi 226. Zakona o parničnom postupku, žalbu je valjalo odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostepenu presudu.

Predsjednik vijeća
sudac Senad Begović

